RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

nr. 222.193 van 23 januari 2013
in de zaak A. 204.539/IX-7625

In zake : het VRIJ SYNDICAAT VOOR HET OPENBAAR AMBT (VSOA)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pascal Malumgré
kantoor houdend te 3980 Tessenderlo
Lichtveld 38/001
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van Landsverdediging

---

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 16 april 2012, strekt tot de nietigverklaring van de nota van 6 februari 2012 waarbij de directeur-generaal van de algemene directie Juridische Steun en Bemiddeling van het ministerie van Landsverdediging de "basisprincipes met betrekking tot het opleggen van tuchtsancties ('kleine tucht' en 'grote tucht'), ordemaatregelen en maatregelen van inwendige orde" uiteenzet.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 januari 2013.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Filip van Dievoet, die loco advocaat Pascal Malumgré verschijnt voor de verzoekende partij, en kolonel militair administrateur Rob Gerits, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij is een door de overheid erkende, representatieve vakorganisatie in de zin van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakorganisaties van het militair personeel (hierna: de wet van 11 juli 1978).

3.2. De algemene directie Juridische Steun en Bemiddeling van Defensie (DGJM) heeft met een document DGJM-SPS-ordehandh-001 een "specifieke procedure" vastgesteld aangaande de "basisprincipes met betrekking tot het opleggen van tuchtsancties ('kleine tucht' en 'grote tucht'), ordemaatregelen en maatregelen van inwendige orde". Dit document vormt het

voorwerp van het onderhavige beroep. Het exemplaar dat de verwerende partij voorlegt draagt als datum 6 februari 2012. Het exemplaar dat de verzoekende partij overlegt draagt als datum 14 februari 2012.

3.3. Op 15 maart 2012 vraagt de verzoekende partij aan de minister van Landsverdediging om het geschillencomité van het militair personeel, bedoeld in artikel 10 van de wet van 11 juli 1978, bijeen te roepen.

In deze brief stelt zij:

> "(…)
> Deze richtlijn betreft de rechten en plichten van de militairen en is aldus een materie waarover overeenkomstig de bepalingen van de wet van 11 juli 1978 overleg moet gepleegd worden.
> (…)
> Wij zijn van mening dat deze gang van zaken strijdig is met de bepalingen van de syndicale wet.
> Derhalve verzoeken wij u het geschillencomité te vatten teneinde te horen vaststellen dat de overheid de bepalingen van de wet van 11 juli 1978 met de voeten getreden (heeft) door een richtlijn die raakt aan de rechten en plichten van de militairen uit te vaardigen zonder voorafgaand overleg met de representatieve vakorganisaties.
> (…)".

3.4. Het geschillencomité heeft krachtens artikel 10, §§ 1 en 3, van de wet van 11 juli 1978, tot taak een advies uit te brengen "omtrent ieder geschil voortvloeiend uit de toepassing van deze wet". Overeenkomstig artikel 10, § 3bis, van dezelfde wet kan een vakorganisatie slechts een beroep bij de Raad van State indienen "nadat het geschillencomité een advies heeft uitgebracht over dit geschil en de Minister van Landsverdediging zijn standpunt heeft kenbaar gemaakt". Krachtens artikel 78 van het koninklijk besluit van 3 december 2006 tot uitvoering van de wet van 11 juli 1978 wordt een geschil aan het comité voorgelegd "op initiatief van de overheid of op verzoek van een erkende vakorganisatie".

3.5. Op 16 april 2012 dient de verzoekende partij onderhavig beroep tot nietigverklaring in.

3.6. Op 4 mei 2012 behandelt het geschillencomité de door de verzoekende partij aangevoerde problematiek. Op 22 mei 2012 maakt de voorzitter van het comité een "definitief met redenen omkleed advies" over aan (onder meer) de minister van Landsverdediging (MOD) en aan de verzoekende partij.

Op 5 juni 2012 deelt de minister van Landsverdediging zijn standpunt mee aan de verzoekende partij en aan de andere representatieve vakorganisaties.

Met betrekking tot de bestreden akte stelt de minister: "Zoals vermeld in het advies van het geschillencomité zal de SPS worden gecontroleerd op zijn wettelijkheid en daar waar nodig worden aangepast".

Eveneens op 5 juni 2012 deelt de minister van Landsverdediging zijn standpunt mee aan de Chef Defensie (CHOD) met het verzoek actie te ondernemen.

3.7. Op 9 juli 2012 richt de directeur-generaal van de algemene directie Juridische Steun en Bemiddeling van Defensie (DGJM) een nota met betrekking tot de problematiek aan de directeur-generaal Human Resources (DG HR). In die nota wordt besloten dat er geen reden is tot wijziging van de hier bestreden beslissing. De nota bevat in bijlage een ontwerp van brief, te ondertekenen door de minister, waarin dit meegedeeld wordt aan de representatieve vakorganisaties. Het is niet duidelijk of deze brief ondertekend en verstuurd werd.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. De verwerende partij stelt dat het beroep niet ontvankelijk is omdat de verzoekende partij artikel 10, § 3, van de wet van 11 juli 1978 niet

nageleefd heeft. Zij stelt (1) dat het beroep ingediend is vooraleer het geschillencomité advies gegeven heeft en de minister zijn standpunt bepaald heeft en (2) dat de aangelegenheid bij het geschillencomité aanhangig gemaakt werd meer dan 15 dagen na de kennisgeving van de beslissing. Wat laatstvermeld element betreft, verduidelijkt zij dat de verzoekende partij de bestreden akte kende op 14 februari 2012 en dat het geschillencomité pas op 15 maart 2012 werd geadieerd. Dat het geschillencomité het bezwaar van de verzoekende partij daadwerkelijk onderzocht heeft, doet volgens de verwerende partij geen afbreuk aan de miskenning van de ontvankelijkheidsvereiste.

5. De verzoekende partij antwoordt dat de verwerende partij slecht geplaatst is om zich op de bepalingen van de wet van 11 juli 1978 te beroepen, aangezien zij zich blijkbaar zelf op het standpunt geplaatst heeft dat deze wet hier niet van toepassing is. Artikel 2 van de wet verplicht de bevoegde overheden tot onderhandelingen met de vakorganisaties van het personeel wanneer maatregelen worden genomen met betrekking tot de rechten en de plichten van de militairen, maar zij werd in dat verband nooit geraadpleegd, wat betekent dat de verwerende partij de wet niet van toepassing achtte voor deze instructie. Vanuit dat oogpunt kan de verwerende partij zich thans ook niet op de bepalingen van de wet beroepen om het beroep te laten afwijzen. Zij voegt daaraan toe dat zij zich slechts in ondergeschikte orde beroept op de miskenning van de wet van 11 juli 1978.

Beoordeling

6. Artikel 10, § 3bis, van de wet van 11 juli 1978, ingevoegd bij de wet van 16 januari 2003, bepaalt:

> "Een vakorganisatie kan inzake een administratieve beslissing voortvloeiend uit de toepassing van deze wet slechts op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad van State indienen nadat het geschillencomité een advies heeft uitgebracht over dit geschil en de Minister van Landsverdediging zijn standpunt heeft kenbaar gemaakt.
>
> Een vakorganisatie moet het geschil op straffe van verval bij de Minister van Landsverdediging aanhangig maken binnen een termijn van vijftien dagen volgend op de kennisgeving van de administratieve beslissing.

Indien binnen een termijn van zestig dagen na de aanhangigmaking bedoeld in het tweede lid, de Minister van Landsverdediging zijn standpunt niet heeft kenbaar gemaakt, begint de normale termijn te lopen voor het indienen van een beroep bij de Raad van State".

Met die bepaling beoogde de wetgever de bestaande concurrentie tussen de procedure bij het geschillencomité en een annulatieberoep bij de Raad van State te stroomlijnen, door met name te verhinderen dat het geschillencomité bij de behandeling van een klacht geen advies kan geven omdat een procedure bij de Raad van State ingesteld is (Parl. Doc, Kamer van Volksvertegenwoordigers, 2001-2002, stuk 2046/1, p. 5 - 6). De wetgever heeft daarmee vastgesteld dat de procedure bij het geschillencomité voorgaat op het annulatieberoep en hij heeft de ontvankelijkheid van het annulatieberoep afhankelijk gemaakt van het instellen van en van het uitputten van de procedure bij dat comité. Een annulatieberoep, ingediend met miskenning van de procedure bij het geschillencomité, vooraleer de minister van Landsverdediging zijn standpunt over het aangebrachte geschil heeft kenbaar gemaakt of bij afwezigheid daarvan, binnen de zestig dagen nadat het geschil bij hem aanhangig gemaakt is, is niet ontvankelijk.

7. De verzoekende partij stelt dat de bestreden instructie "uitgevaardigd" werd op 14 februari 2012. Zij houdt niet voor dat zij het stuk pas op latere datum ontving en zij beweert ook niet dat de instructie haar op een bijzondere wijze ter kennis moest worden gebracht. Er kan dan ook geredelijk worden aangenomen dat de termijn voor het bezwaar, bedoeld in artikel 10, § 3bis, van de wet van 11 juli 1978, voor haar liep vanaf 14 februari 2012.

8. De verzoekende partij is bij de werking van de overheid betrokken binnen de grenzen die de wet – te dezen de wet van 11 juli 1978 – bepaalt. Dit betekent dat de verzoekende partij, wanneer zij bij de kennisneming van de nota van 6 februari 2012 van oordeel was dat deze instructie haar prerogatieven miskende omdat de nota overleg vereiste, het geschillencomité binnen de vervaltermijn van vijftien dagen had moeten vatten. Door de procedure

slechts op 15 maart 2012 op te starten heeft de verzoekende partij deze vervaltermijn miskend en is de procedure bij het geschillencomité onregelmatig opgestart. Die onregelmatigheid werkt door naar de ontvankelijkheid van het annulatieberoep.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 januari 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Geert Debersaques,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,

bijgestaan door

Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Tiny Temmerman **André Vandendriessche**